

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

8. Saturitatis atque intemperantiæ incommoda & turpitude.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

tribus, sed illis etiam diebus, qui peruigilia ipsa præcedebant, ieiunaret. is dicere solebat: bis in die, præsertim noctu, comedenti ac saturato, difficile esse seruare integram castitatem, sine alio timore iudicij diuini ac oratione; vsque adeò ieiunium conseruat castitatem: quam saturitas euertit. *Manducauit populus & bibit, & surrexerunt ludere*; lusum non notasset scriptura nisi impudicum. *Si quis existimat, se & abundantia ciborum potionumq; perfrui, & vacare posse sapientiæ, hoc est, versari in delicijs, & deliciarum vitijs non teneri, seipsum decipit*, ait S. Hieronymus.

Exod. 32. 6.

S. Hieron.
l. 2. in Iouin.VIII.
Plin. lib. 38.
nat. hist. c. 4.S. Cyprian.
de Ieiun. &
tentationi-
bus Christi.

Ps. 58. 15.

Prou. 27. 7.

Hæc arma milites Christi decent; illa Veneri seruiunt. Serpens ieiuni hominis saluâ necatur; sic despuit dæmonem, qui despuit satietatem. Equi subtractâ auenâ; venereæ voluptates, ardorque libidinis, cibi & potus abstinentia, restinguntur. *Ieiunijs*, inquit D. Cyprianus, *vitiorum sentina siccatur; petulantia marcet; concupiscentiæ languent; fugitiuæ abeunt voluptates; extinguitur ardentis Athnæ incendium; & flammiumi fornax Vulcani extincta intrinsecus montes conterminos non adurit*. Sic suos athletas præparat ad certamen Deus, dum à licitis etiam eos vult abstinere; sicut faciunt, qui in agone contendunt. Orcus non cupit edomare rebellionem carnis; non spoliare tyrannidem Cupidinis; non exarmare gulam; neque motus inhonestos in cippo claudere, neque arcare aut distringere vagos appetitus. Hæc iudicia sunt, cœlestis Patris; virtutes frugalitate alit; vitia sinit nutriri precise. Et quod mireris, panis frusto pauperculi, ac Dei serui vehementius delectantur, quàm Vitellij isti Iouiali apparatus. Quare etsi totos dies mensis accumbant, tamen *conuertentur ad vesperam, & famem patientur, ut canes: & circuibunt ciuitatem, per plateas grassando, quærentq; post prolixum prandium, cœnam longiorè. Ita ipsi dispergentur ad manducandum; si verò non fuerint saturati, & murmurabunt; nunquam enim possunt satis lautè prodigèq; tractari, semper queruntur de cibo, semper habent in quo accusent cœcum; nihil illis satis sapit, quia non ex fame comedunt, sed ad voluptatem. Anima saturata calcabit fauum: & anima esuriens etiam amarum pro dulci sumet*. Itaq; tales non possunt liberalitatem paternam Numinis accusare, sed suam insatiabilem cupiditatem. Quanquam plerumque Deus & natura his calicum trahonibus omnem eripit voluptatem comedendi; immò & facultatem. Rarò enim, qui multum bibunt, multum comedunt; nec enim pocula ferculaque tot &

tot & tanta vno stomacho simul capiuntur, nisi per vices, nunc vina, nunc fercula reuomantur; vt prius immoderatè ingesta locum faciant, immoderatiùs successuris. Sed omnium stultissimum est, reperiri, qui cum, præ quotidiana ebrietate, cœnæ obliuiscuntur, tamen existiment, se ieiunasse; obseruata scilicet lege Ecclesiastica cibos solùm prohibente, & lege naturali temperantiæ turpissimè violata. Quale hoc ieiunium est, potare, vt non esurias? offerre Deo inedia, & diabolo ebrietatem? Numquid satius esset, carere vino, quàm non carere vitio? destitui panem, quàm distendi dape? incendio alimenta subduci, quàm iniici? sed pauci hoc capiunt. Illos ergo Deus concupiscentijs suis regendos permittit; aliquando etiam, tanquam fures ac raptores, seuerissimè puniturus. Nam illud vinum ad se rapiunt abliguriuntque, in propriam perniciem, quod ægrotis, quod debilibus, atque extrema egestate in extrema deiectis debetur. Quod non prodest eis, nisi vt, velut dolia, impleantur, atque in morbos pinguescant, & naturæ suffocent vigorem. Neque enim podagra duntaxat in pedibus istorum nidulatur, sed etiam in toto corpore mille pestes, quæ subitas mortes, post se, trahunt. Quod per imprecantis modum prædixit Psaltes. *Deficiant peccatores à terra, & iniqui, ita vt non sint*; hanc habent intemperantiæ suæ mercedem, quibus in solo est viuendi causa palato, hoc est, qui non comedunt, vt viuant, sed viuunt vt comedant; neque à Deo escam (ipsis pullis cornuorum deteriores) expectant, sed, vt abundant, etiam egenos spoliant. Talis descriptus est illis verbis; *Sedet in insidijs, cum diuitibus in occultis, vt interficiat innocentem. Oculi eius in pauperem respiciunt: insidiatur in abscondito, quasi leo in spelunca sua. Insidiatur, vt rapiat pauperem, rapere pauperem, dum attrahit eum.* Quid ergo illi cōtinget? *Cadet cum dominatus fuerit pauperum.* Pauperum enim sanguis in venenum ei erit, non in alimentum.

Pl. 103. 35.

Psal. 90. 30.

Hæc cum ita sint, ite iam, pauperes, & dicite, Deum vobis esse inclementem: laudate, diuites, sortem vestram, immò deplorate. Veritas pauperes *beatos* vocat, beatos qui esuriunt: de diuitibus autem quid dicit? *Va vobis diuitibus, va, qui habetis consolationem vestram: va vobis, qui saturati estis. Amen.* dico vobis, quia diues difficile intrabit in regnum cœlorum. Iterum dico vobis, *facilius est, camelum per foramen acus transire, quàm diuitem intrare in regnum cœlorum.* Vtrum horum, iam præstabilius est?

I X.

Matth. 5.

Luc. 6.

Matth. 19.

T

vtrum